

Åleyngel benytter også muslingerev som skjul

Schwartzbach, Adina; Munk, Peter; Christoffersen, Mads

Publication date:
2019

Document Version
Også kaldet Forlagets PDF

[Link back to DTU Orbit](#)

Citation (APA):

Schwartzbach, A., Munk, P., & Christoffersen, M. (2019). Åleyngel benytter også muslingerev som skjul. DTU Aqua. Fiskepleje.dk <https://www.fiskepleje.dk/nyheder/2019/12/aaleyngel-benytter-ogsaa-muslingerev-som-skjul?id=0007afe4-40d3-4b69-a1b4-6fa22f04f287>

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Åleyngel benytter også muslingerev som skjul

ONSDAG 04 DEC 19

En tidligere undersøgelse har vist, at åleyngel i kystområderne fortrækker en bund af småsten fremfor af grus eller sand. Ny undersøgelse viser, at ynglen også rigtig godt kan lide at bruge muslingerev som skjulested.

DTU Aqua har tidligere vist, at åleyngel i saltvand foretrækker skjulesteder mellem sten, som er cirka 1-6 cm i diameter, når de får valget mellem sten af denne størrelse, finkornet grus og sand. Et nyt studie er gået videre ved at undersøge flere størrelser af sten samt ved også at inddrage blåmuslinger som mulige skjulesteder. Resultaterne af den nye undersøgelse viser, at ca. 45 % af åleynglen valgte at skjule sig mellem muslingerne, ca. 30 % valgte de største sten (ca. 2,8 cm i diameter), og ca. 20 % valgte de mindste sten (ca. 1,5 cm), mens ingen forsøgte at grave sig ned i sand.

Viden om åleynglens levesteder kan bruges i forsøget på at forbedre levevilkårene for ålen. Der mangler viden om åleyngels fortrukne levesteder i de kystnære områder, fordi man traditionelt ikke har opfattet de kystnære områder som væsentlige levesteder for åleyngel. Tidligere studier har dog påvist, at det i flere områder, f.eks. i Østersøen ([Tzeng et al 2000](#)) og Biscayen ([Daevert og Tomas 2006](#)), er en væsentlig andel af ålene, der bliver i de kystnære områder eller vender tilbage dertil, efter at have været i ferskvand.

Sådan foregik undersøgelsen

Til undersøgelsen blev der benyttet 400 vilde unge gulål, der allerede var tilpasset det danske kystnære miljø. Gulålstadiet er ålens unge voksenstadium, som den når efter at have været en næsten gennemsigtig glasål og før det er en ålelarve. Ålene i undersøgelsen var ca. 7 cm lange.

Undersøgelsen blev gennemført i akvarier under kontrollerede forhold, så andre udefrakommende faktorer, såsom føde og rovdyr, ikke påvirkede ålens valg af bundtype. Akvariets bund var opdelt i fire lige store dele, så hver bundtype dækkede samme størrelsesområde (se foto øverst på siden).

Ålene fik mulighed for at vælge mellem fire bundtyper, der forekommer i danske kystnære områder:

- småsten (middeldiameter 1,5 cm)
- større sten (middeldiameter 2,8 cm)
- blåmuslinger (middeldiameter 3,2 cm)
- sand (diameter 0,4 mm).

Åleynglen foretrak bestemte hulrumstørrelser

Forsøgene i undersøgelsen viste, at stenenes størrelse har stor betydning for åleynglen, da der var betydelig forskel på, hvor mange ål der valgte de største sten i forhold til de mindste sten. Det skyldes sandsynligvis størrelsesforskellen i hulrummene mellem de forskellige materialer.

Et opfølgende studie viste, at åleyngel foretrak hulrumsstørrelser mellem 6 og 16 mm. Det svarer til de mindste hulrumsstørrelser målt mellem muslingerne og de store sten. At åleynglen foretrak muslinger frem for sten af tilnærmelsesvis samme størrelse, kan muligvis skyldes selve formen og karakteren af muslinger, der gør det nemmere for ålen at skjule sig mellem dem.

Fordele ved at kunne skjule sig

Forekomsten af levesteder med mulighed for skjul bidrager positivt til forholdene for ålebestanden. Hulrummene mellem muslinger og sten giver åleynglen mulighed for at komme hurtigere i sikkerhed i forhold til f.eks. sand, hvor de skal grave sig ned. Hulrum giver også beskyttelse mod de fysiske forhold såsom strøm og bølger, hvilket kan begrænse fisks energiforbrug ([Millidine 2006](#)). Den sparede energi vil ynglen i stedet kunne bruge til for eksempel vækst.

Bestanden af ål er faldet til få procent af, hvad den var i 1980'erne, og derfor bliver ålen anset som kritisk truet. Viden om ålens foretrukne skjulesteder kan bruges, hvis man f.eks. vil gendanne tidligere tiders ødelagte områder og dermed forbedre levevilkår for ål i kystnære områder, hvor de ser ud til at trives. Et nyligt studie fra Karrebæk Fjord viser, at udsatte ål her har en overlevelse og vækst, der er mindst lige så god eller bedre, end hvad man ser i ferskvand, hvilket er en generel observation i ålens udbredelsesområde ([Fernandez-Delgado 1989](#)).

Finansiering

Projektet er støttet af fiskeplejemidler.

Tak

Mange tak til Bjarne Persson fra Naturstyrelsen for hjælp til indsamling af ål.

Læs mere

- [Læs mere om undersøgelsen i specialrapporten "Habitatvalg for juvenile europæiske ål \(*Anguilla anguilla*\): betydning for forvaltning af kystnære økosystemer"](#)
- [Læs om tidligere undersøgelse af ålens valg af habitat](#)
- [Læs "Ål udsat i Karrebæk Fjord vokser forbløffende hurtigt og har en høj overlevelse"](#)
- [Læs om ålens biologi, livscyklus og nedgang i bestanden](#)

Af [Adina Schwartzbach](#), [Peter Munk](#) og [Mads Christoffersen](#), DTU Aqua. Institut for Akvatiske Ressourcer

Referencer

- Daverat, F. & Tomás, J. (2006). Tactics and demographic attributes in the European eel *Anguilla anguilla* in the Gironde watershed, SW France. *Marine Ecology Progress Series*, 307.
- Tzeng, W N, Wang, C H, Wickstrom, H, Reizenstein, M (2000). Occurrence of the semi-catadromous European eel *Anguilla anguilla* in the Baltic Sea. *Marine Biology*, 137 (1).
- Millidine, K. J., Armstrong, J. D., & Metcalfe, N. B. (2006). Presence of shelter reduces maintenance metabolism of juvenile salmon. *Functional Ecology*, 20(5), 839-845.
- Fernández-Delgado, C., Hernando, J. A., Herrera, M., & Bellido, M. (1989). Age and growth of yellow eels, *Anguilla anguilla*, in the estuary of the Guadalquivir river (south-west Spain). *Journal of Fish Biology*, 34(4), 561-570.